



# ZO ČSOP Rybák SVITAVY

Základní organizace Českého svazu ochránců přírody  
č. 50/02 zapsaná jako pobočný spolek pod sp. zn. L 49350  
ve spolkovém rejstříku vedeném Městským soudem v Praze.



Dimitrovova 29, 568 02 Svitavy 2  
tel.: 603 349 088 (Mgr. Jiří Mach, předseda)  
e-mail: csop.svitavy@seznam.cz  
www.csopsvitavy.cz  
ID DS: xhvk2vz

## tisková zpráva

### Stanovisko ZO ČSOP Rybák Svitavy k situaci kolem Pochodu rytíře Toullovce 2017

Tradiční Pochod rytíře Toullovce letos neproběhl podle představ organizátorů ani turistické veřejnosti. Lidé jsou naštvaní a jako viník je označována základní organizace Českého svazu ochránců přírody Rybák Svitavy, jmenovitě členové našeho spolku Mgr. Filip Jetmar a Mgr. Jiří Mach. Celé dějství má však nejméně tři aktéry. Kromě ZO Rybák jsou to ještě Klub turistů Litomyšl (organizátor) a Krajský úřad Pardubického kraje (orgán ochrany přírody). I když svalovat veškerou vinu na ochránce přírody je nyní velká móda (vzpomeňme např. ministra dopravy Dana Ťoka), věříme, že občané litomyšlského regionu se nedají tak snadno zmanipulovat a budou schopni posoudit celou záležitost objektivně. Bez potřebných a ověřitelných informací to však nepůjde. Bohužel vychází najevo, že tento případ má hlubší a temnější pozadí. Co byste měli vědět?

#### **1) K pořádání hromadných akcí v přírodní rezervaci Maštale je nutný souhlas orgánu ochrany přírody (dále OOP). Nepovolené akce jsou tedy nezákonné.**

Základní ochranné podmínky v přírodních rezervacích stanoví zákon č. 114/1992 Sb. v § 34. Zákon dále stanoví v § 44, odstavci 3, že „v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných území lze vymezit činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody“.

Bližší ochranné podmínky PR Maštale jsou uvedeny v Nařízení OkÚ Chrudim z roku 1999 a ve Vyhlášce OkÚ Svitavy z roku 1992, která stanovuje provozní a návštěvní řád rezervace. Podle těchto předpisů je vyžadován předchozí souhlas orgánu ochrany přírody při pořádání akcí turistického, sportovního, branného a kulturního charakteru, přesahujících rámec běžné prohlídky návštěvních okruhů a stezek. V současné době je věcně a místně příslušným orgánem ochrany přírody Krajský úřad Pardubického kraje.

#### **2) Organizátor Pochodu rytíře Toullovce neměl souhlas orgánu ochrany přírody.**

Vše nasvědčuje tomu, že od vyhlášení přírodní rezervace Maštale v roce 1992 probíhala tato hromadná akce bez potřebného povolení. Je s podivem, že si toho nikdo nevšiml nebo že to nikomu nevadí, zejména orgánům ochrany přírody.

Je povinností organizátora akce, Klubu turistů Litomyšl, si souhlas orgánu ochrany přírody předem opatřit. Nevíme, zda organizátor tuto povinnost vědomě ignoroval, nebo o tom jednoduše nevěděl. Předpokládáme však, že organizátor si skutečně nebyl této povinnosti vědom.

#### **3) Veřejnost není dostatečně informovaná.**

I když „neznalost zákona neomlouvá“, na obhajobu organizátora je nutno konstatovat, že informaci o povinnosti opatřit si souhlas OOP k pořádání hromadných akcí v PR Maštale není snadné dohledat. Neinformuje o tom ani krajský úřad, ani obce, ani Sdružení obcí Toullovcovy Maštale, ani informační tabule umístěné na vstupech do rezervace. Je však možné vyhledat na internetu (např. na webu krajského úřadu) schválený plán péče o PR Maštale, kde jsou uvedeny bližší ochranné podmínky rezervace a výčet činností, ke kterým je třeba souhlas. Nebo je možné obrátit se s dotazem přímo na krajský úřad, což ostatně doporučujeme udělat vždy.

#### **4) Krajský úřad až dosud ignoroval nedodržování bližších ochranných podmínek PR Maštale.**

Krajský úřad by měl mít přehled o tom, co se v rezervaci děje. O tradičních akcích pořádaných několik desetiletí to platí dvojnásob. Zdá se tedy, že úřad porušování bližších ochranných podmínek dosud toleroval. Varianta, že by krajský úřad po tolika letech nezjistil, že se Pochod rytíře Toulovce koná každoročně, se nám nejeví jako pravděpodobná.

#### **5) Provozní a návštěvní řád přírodní rezervace je zastaralý a obsahuje mnohé další zákazy.**

Návštěvní řád PR Maštale je stále platným předpisem, i když mnohé zákazy jdou podle našeho názoru nad rámec platného znění zákona o ochraně přírody a krajiny. Dočteme se například, že vstup veřejnosti je povolen pouze formou pěší turistiky po veřejných cestách a turistických stezkách. Návštěvní řád dále zakazuje bivakování a divoké táboření, rušení klidu pokřikováním, zpěvem nebo provozem reprodukcí zařízení, volné pobíhání psů a mnoho dalších.

Plán péče o PR Maštale schválený v únoru 2013 uvádí na straně 7 k návštěvnímu řádu toto: „Některá ustanovení provozního a návštěvního řádu přírodní rezervace Maštale již neodpovídají platným právním předpisům a obecně aktuálnímu stavu. Navrhuje se zrušení provozního a návštěvního řádu a zpracování nových bližších ochranných podmínek přírodní rezervace, odpovídajícím aktuálnímu stavu a platné legislativě a doporučuje se sjednocení bližších ochranných podmínek upravených nařízením OkÚ Chrudim a vyhláškou OkÚ Svitavy.“ Bohužel, během následujících čtyř let krajský úřad neudělal vůbec nic.

#### **6) Spolek ZO ČSOP Rybák Svitavy není proti konání Pochodu rytíře Toulovce.**

Naše organizace nikdy nevystupovala proti této turistické akci konané v převážné míře v lesích PR Maštale vždy poslední sobotu v září. Někteří naši členové se Pochodu se svými rodinami účastní. Nepožadovali jsme zrušení akce a odmítáme odpovědnost za její narušení.

#### **7) Spolek ZO ČSOP Rybák Svitavy požádal krajský úřad pouze o poskytnutí informace.**

Dne 25. 9. 2017 zaslal náš spolek krajskému úřadu prostřednictvím datové schránky žádost, jejíž doslovné znění je: „Na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, resp. zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, Vás žádáme o sdělení, zda byla v PR Maštale krajským úřadem povolena akce „Pochod rytíře Toulovce“, kterou 30. 9. 2017 pořádá Klub turistů Litomyšl. Více o akci zde: [https://www.litomysl.cz/?lang=cz&co=kalendar\\_akci&akce=detail&id=1488379473484](https://www.litomysl.cz/?lang=cz&co=kalendar_akci&akce=detail&id=1488379473484). V případě, že krajský úřad akci povolil, žádáme o poskytnutí příslušného rozhodnutí (o udělení výjimky z bližších podmínek ochrany PR Maštale).“ Dopis je ke stažení na webu [www.csopsvitavy.cz](http://www.csopsvitavy.cz).

Bohužel teprve zpětně si uvědomujeme, že termín odeslání žádosti byl nešťastný. Všem organizátorům a zejména pak **spoluobčanům, kteří se v sobotu 30. září do Vranic vypravili, se omlouváme**, i když se za viníky nastalých potíží nepovažujeme.

Krajský úřad už druhý rok informuje o zamýšlených zásazích a akcích ve zvláště chráněných územích na webových stránkách <https://www.pardubickykraj.cz/informace-o-zamyslenych-zasazich>. Zde jsme se také dozvěděli o nepovoleném cyklistickém závodě v PR Maštale (informace č. 009/2017). Zajímalo nás, proč ani týden před termínem konání Pochodu rytíře Toulovce nebyla na webu krajského úřadu žádná informace, a tak jsme se úřadu dotázali přímo (viz výše). Předpokládali jsme, že krajský úřad souhlas udělil a podmínil jej splněním několika podmínek, na jejichž dodržování jsme se pak chtěli soustředit (pokud bychom byli o zvažovaném souhlasu informováni včas, konkrétní podmínky bychom sami doporučili). Nenapadlo nás, že by naše žádost o informace mohla být zneužita ke zmaření již připravené akce.

#### **8) Jednání krajského úřadu považujeme za neprofesionální.**

Žádost o poskytnutí informace jsme na krajský úřad odeslali v pondělí 25. září. Očekávali jsme, že úřad využije zákonnou třicetidenní lhůtu, v níž informace poskytne (dosud se tak nestalo). Úřad však překvapil rychlým a nečekaným jednáním. Už ve středu 27. září telefonovala referentka krajského úřadu organizátorovi pochodu, kterého informovala o dopise ZO Rybák a také o tom, že pod ním jsou podepsaní Filip Jetmar a Jiří Mach (předseda organizace). Podle informací, které jsme získali, měla dotyčná úřednice během telefonického rozhovoru doslova prohlásit, že na organizátora „přišlo udání“. Během soboty pak měl

být alespoň jeden zástupce krajského úřadu přítomen přímo ve Vranicích a „blokovat“ uspořádání pochodu v tradiční podobě.

Proč krajský úřad jednal tak rychle a tak nekompromisně v případě tradiční turistické akce, která přírodu ani žádný z předmětů ochrany přírodní rezervace nepoškozuje? A když už byl zástupce krajského úřadu ve Vranicích přítomen a mohl se na vlastní oči přesvědčit, jak je akce zorganizovaná a zabezpečená, proč se s organizátory nedohodnul na přijatelném řešení, případně proč k akci na místě nedal souhlas s tím, že písemné vyhotovení souhlasu zašle později? Měl úřad důvodnou obavu z poškození rezervace, nebo byly motivy jednání úřadu úplně jiné? Nechceme být paranoidní, ale z reakcí lidí soudíme, že někomu šlo především o to popudit veřejnost proti naší organizaci. Ostatně, když referentka krajského úřadu telefonicky sdělovala organizátorovi, že akce je nepovolená, nebylo přece vůbec nutné, aby se zmiňovala o našem dopisu. A už vůbec neměla uvádět konkrétní jména členů spolku. Není právě tohle akt udavačství? Nesvědčí to o záměru pošpinit jméno ZO ČSOP Rybák Svitavy, předsedy organizace Jiřího Macha, Filipa Jetmara a dobrovolných ochránců přírody obecně?

Referentkou krajského úřadu, která má PR Maštale ve své gesci, je osoba, se kterou vede naše organizace mnohaleté spory a jejíž špatnou práci a nekompetentnost opakovaně kritizujeme. Když byla péče o přírodní rezervace Psí kuchyně a Rohová přidělena jiným referentům, zdálo se, že střety mezi dobrovolnými ochránci přírody a krajským úřadem by mohly ustát. Bohužel dotyčná osoba zůstává v úřadu a nadále „pečuje“ o další chráněná území, kde ke konfliktům stále dochází (například přírodní památka Nedošínský háj, přírodní rezervace Maštale, přírodní rezervace Králova zahrada). Mrzí nás, že vliv osobních půtek této manipulativní referentky, které vede s naší organizací, zasáhl i mnoho lidí, kteří mířili na tradiční akci v krásném prostředí Maštálí.

#### **9) Skutečné škody v přírodní rezervaci Maštale působí intenzivní hospodaření.**

„Mnoho povyku pro nic“ vyvolaného kolem Pochodu rytíře Toulouce a snaha diskriminovat v očích veřejnosti ZO ČSOP Rybák Svitavy mohou mít ještě jeden motiv. A sice odvrátit pozornost od devastace lesů v přírodní rezervaci rozsáhlými holosečnými těžbami, kterým krajský úřad mlčky přihlíží a ke kterým dochází v rozporu s ustanovením § 34, odstavce 1, písmene a) zákona o ochraně přírody a krajiny – nedovolené použití intenzivních technologií způsobujících změnu v biologické rozmanitosti, struktuře a funkcích ekosystému...

výbor ZO ČSOP Rybák Svitavy, 4. 10. 2017